

УДК 351:004:34(477):061.1ЄС
DOI <https://doi.org/10.32782/cuj-2026-1-7>

Іваній Олена Миколаївна

кандидат педагогічних наук, доцент,
завідувач кафедри права та публічного управління
Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка
Scopus-Author ID: 57212608788
Researcher ID: IUO-7769-2023ORCID: 0000-0003-3967-7900

Малафєєв Станіслав Олександрович

аспірант кафедри права та публічного управління
Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка
ORCID: 0009-0008-5858-5765

ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ: ПРАВОВІ АСПЕКТИ

У статті теоретично опрацьовується концепція діджиталізації публічної влади як системної трансформації державного управління в умовах євроінтеграції України, що виходить за межі технічної модернізації та передбачає глибоку адаптацію правових, інституційних та технологічних основ взаємодії держави та громадян. Автори статті аналізують сутність діджиталізації через чотири взаємопов'язані виміри: нормативно-правовий, інституційний, технологічний та безпековий. Особливу увагу приділено вітчизняному контексту, де, незважаючи на євроінтеграційні зобов'язання, реалізація діджиталізації супроводжується серйозними викликами: колізіями між євростандартами та національною практикою збору даних, правовими вакуумами під час алгоритмічного прийняття рішень, недостатньою кіберстійкістю критичної інфраструктури в умовах війни, а також ризиками цифрової дискримінації через упередженість штучного інтелекту.

На основі аналізу європейського цифрового права та конституційно-правових засад України автори статті пропонують комплексну модель правового забезпечення діджиталізації, побудовану на п'яти ключових принципах: верховенство права як основа легітимності цифрових процедур, мінімізація даних у конфлікті з ефективністю сервісів, цифрова інклюзія через універсальний дизайн, кіберстійкість як елемент національної безпеки та прозорість алгоритмів через гарантоване «право на пояснення». Запропонована багаторівнева архітектура реалізації охоплює нормативний, інституційний та оперативний рівні.

Для реалізації запропонованої моделі автори статті аргументують інструментарій, що включає упродовження обов'язкового оцінювання впливу на права людини за розгортання високоризикових систем ШІ, чітке розмежування цивільно-правової та адміністративної відповідальності між державою та приватними розробниками алгоритмів, а також інституційне посилення омбудсменських механізмів через створення спеціалізованих експертних підрозділів для технічного аудиту цифрових систем. Реалізація даної моделі розглядається як стратегічна умова не лише євроінтеграції, а й збереження державності України в умовах воєнного стану, де цифрова трансформація публічної влади стає інструментом неперервності функціонування державних інституцій.

Ключові слова: діджиталізація публічної влади, євроінтеграція, електронне урядування, цифрове право, захист персональних даних, кібербезпека.

Ivanii O. M., Malafeiev S. O. Digitalization of public authority in the conditions of Ukraine's European integration: legal aspects

The article theoretically elaborates the concept of digitalization of public authorities as a systemic transformation of public administration in the context of Ukraine's European integration, which goes beyond technical modernization and involves a deep adaptation of the legal, institutional and technological foundations of interaction between the state and citizens. The authors of the article analyze the essence of digitalization through four interrelated dimensions: regulatory, institutional, technological and security. Particular attention is paid to the domestic context, where, despite European integration obligations, the implementation of digitalization is accompanied by serious challenges: collisions between European standards and national data collection practices, legal vacuums in algorithmic decision-making, insufficient cyber resilience of critical infrastructure in war conditions, as well as the risks of digital discrimination due to the bias of artificial intelligence.

Based on the analysis of European digital law and the constitutional and legal foundations of Ukraine, the authors of the article propose a comprehensive model of legal support for digitalization, built on five key principles: the rule of law as the basis of the legitimacy of digital procedures, data minimization in conflict with the efficiency of services, digital inclusion through universal design, cyber resilience as an element of national security, and transparency of algorithms through the guaranteed "right to explanation". The proposed multi-level implementation architecture covers the regulatory level, the institutional level, and the operational level.

To implement the proposed model, the authors of the article argue for a toolkit that includes the introduction of a mandatory assessment of the impact on human rights when deploying high-risk AI systems, a clear demarcation of civil and administrative liability between the state and private developers of algorithms, as well as the institutional strengthening of ombudsman mechanisms through the creation of specialized expert units for technical auditing of digital systems. The implementation of this model is considered a strategic condition not only for European integration, but also for preserving Ukraine's statehood under martial law, where the digital transformation of public authorities becomes a tool for the continuity of the functioning of state institutions.

Key words: digitalization of public authorities, European integration, e-government, digital law, personal data protection, cybersecurity.

Вступ. Сучасний етап розвитку України визначається двома взаємопов'язаними векторами трансформації: необхідністю адаптації системи публічного управління до умов війни та одночасним прискореним рухом у бік повноцінного членства в Європейському Союзі. За таких умов діджиталізація публічної влади трансформується з технічного інструменту підвищення ефективності державного управління у стратегічний правовий механізм забезпечення євроінтеграційної сумісності національної адміністративної системи [1]. Статус кандидата на членство в ЄС та офіційне відкриття переговорних розділів у грудні 2023 р. створили безпрецедентні імперативи для правової модернізації цифрової трансформації держави, де ключовим стає не лише технічне впровадження інформаційних систем, а й забезпечення їх відповідності *acquis communautaire*, зокрема принципам відкритості, підзвітності, захисту персональних даних, та праву на цифрові адміністративні послуги.

Актуальність дослідження зумовлена критичним розривом між темпами технологічного впровадження цифрових інструментів

та недостатньою розробленістю правових механізмів, що гарантують захист прав громадян у цифровому просторі під час взаємодії з публічною владою. Воєнний стан, з одного боку, прискорив прийняття нормативно-правових актів у сфері діджиталізації, а з іншого – створив ризики нормативного спрощення процедур, що може підривати гарантії верховенства права.

Матеріали та методи. Матеріалами дослідження є: наукові праці вітчизняних та зарубіжних дослідників у сфері цифрового права, публічного управління та європейської інтеграції; нормативно-правові акти національного законодавства України; акти європейського цифрового права; міжнародні стандарти та рекомендації Ради Європи, ОБСЄ; практичні кейси цифрової трансформації; звіти Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, Європейської комісії та інших міжнародних організацій щодо стану дотримання цифрових прав.

У дослідженні використано комплекс методів наукового пізнання: метод теоретичного узагальнення та систематизації; компаративно-правовий метод; метод аналізу кейсів;

системно-структурний аналіз; функціональний аналіз. Застосування зазначених методів дало змогу забезпечити комплексний підхід до дослідження правових аспектів діджиталізації публічної влади в умовах євроінтеграції України.

Результати. Практичне впровадження електронних сервісів у публічному секторі України пройшло значний еволюційний шлях – від простих інформаційних вебсайтів до комплексної цифрової екосистеми, що інтегрує широкий спектр державних послуг та забезпечує багаторівневу взаємодію між державою, громадянами та бізнесом. Діджиталізація публічної влади в умовах євроінтеграції України трансформує традиційні механізми взаємодії держави та громадян, створюючи нові правові реалії, які потребують системного нормативного врегулювання. Процес цифрової трансформації адміністративних процедур набуває особливої актуальності після надання Україні статусу кандидата на членство в Європейському Союзі у 2022 р. та підписання угоди про приєднання до єдиного цифрового ринку ЄС у 2023 р., що фактично інституціоналізувало зобов'язання щодо гармонізації національного законодавства з європейським цифровим правом [2, с. 51–52].

Концептуальною основою даного процесу виступає принцип *digital-by-default*, закріплений у Стратегії цифрової трансформації України на 2024–2027 рр., який передбачає надання державних послуг переважно в електронній формі за умови забезпечення рівного доступу для всіх категорій громадян.

Правове забезпечення діджиталізації публічної влади ґрунтується на комплексі нормативно-правових актів. Однак реалізація цих положень стикається з істотними правовими викликами, пов'язаними з необхідністю адаптації кодифікованих галузей права: адміністративного, цивільного, кримінального до нових реалій цифрового середовища, де традиційні правові конструкції часто виявляються недостатніми для регулювання відносин, що виникають у процесі функціонування штучного інтелекту, роботизованої автоматизації процесів (RPA) або блокчейн-реєстрів [3]. Особливо гостро це питання постає у контексті застосування алгоритмічного прийняття рішень у сфері

соціальних виплат, податкового адміністрування та митного контролю, де відсутність чітких правових критеріїв відповідальності за помилки, спричинені роботою автономних систем, створює правові вакууми, що можуть призводити до порушення конституційних прав громадян на оскарження адміністративних рішень та на справедливий суд.

Євроінтеграційний вимір діджиталізації публічної влади виражається у необхідності імплементації європейського цифрового права (EU DigitalAcquis), що охоплює понад 40 директив та регламентів, серед яких ключовими є Регламент (ЄС) 2016/679 про захист персональних даних (GDPR), Директива (ЄС) 2016/2031 щодо електронних процедур у сфері публічних закупівель, Регламент (ЄС) 2022/868 про цифрові послуги (DSA) та Регламент (ЄС) 2022/1925 про цифрові ринки (DMA) [4, с. 33]. Гармонізація національного законодавства із цими актами вимагає не просто формального перенесення норм у текст українських законів, а глибокої адаптації правових механізмів з урахуванням інституційних особливостей Української держави та специфіки її адміністративної культури.

Так, імплементація принципів GDPR у Закон України «Про захист персональних даних» призвела до виникнення колізій між вимогами європейського регламенту щодо мінімізації даних та практикою масового збору персональної інформації під час реєстрації на порталі «Дія», що викликало критику з боку Європейської комісії з прав людини та національного уповноваженого з прав людини. Дана колізія ілюструє фундаментальну напруженість між ефективністю цифрових послуг, що вимагають інтеграції великих обсягів даних, та правом громадян на приватність, яке є одним із фундаментальних принципів європейського правопорядку.

Правові аспекти діджиталізації публічної влади тісно пов'язані з механізмами забезпечення кібербезпеки та кіберстійкості державних інституцій, особливо в умовах воєнного стану, коли кібератаки на критичну інфраструктуру стають інструментом дестабілізації держави [5, с. 67–69]. Закон України «Про основні засади забезпечення кібербезпеки

України» встановив нову систему управління кіберінцидентами, передбачивши обов'язкове повідомлення про кібератаки протягом 24 годин, а також механізми координації дій між Держспецзв'язком, СБУ та Національним банком України. Однак ефективність цього Закону обмежується відсутністю чітких критеріїв класифікації кіберінцидентів за рівнем загрози та недостатньою правовою визначеністю поняття «критична інформаційна інфраструктура», що ускладнює застосування санкційних механізмів до операторів, які не виконують вимоги з кіберзахисту.

У контексті євроінтеграції особливе значення має імплементація Директиви (ЄС) 2022/2555 про кібербезпеку (NIS2 Directive), яка передбачає розширення кола суб'єктів, що підлягають обов'язковим вимогам кіберзахисту, та встановлення єдиних стандартів реагування на інциденти на території ЄС. Україна як країна-кандидат зобов'язана адаптувати свої стандарти кібербезпеки до вимог NIS2, що вимагатиме не лише законодавчих змін, а й створення нових інституційних механізмів, зокрема незалежного регулятора у сфері кібербезпеки, аналогічного до європейських національних агентств із кібербезпеки.

Правове регулювання відкритих даних є ще одним ключовим аспектом діджиталізації публічної влади, оскільки прозорість державного управління є однією з базових вимог європейського правопорядку [6, с. 35–37]. Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних, установило правові засади публікації державної інформації у машиночитабельному форматі, але його реалізація стримується відсутністю чітких технічних стандартів, неоднорідністю метаданих та обмеженим фінансуванням інфраструктурних проєктів [7, с. 125]. Окрім того, існують правові колізії між вимогами до відкритості даних та законодавством про державну таємницю, особливо у сфері оборонних закупівель та інфраструктурних проєктів, що фінансуються міжнародними організаціями.

Власне у європейському контексті відкриті дані регулюються Директивою (ЄС) 2019/1024 про відкриті дані та повторне використання інформації державного сектору, яка

передбачає створення єдиного європейського простору даних (EuropeanDataSpace) зі стандартизованими правилами доступу та використання [8, с. 91–92]. Для України інтеграція до цього простору вимагатиме не лише технічної сумісності, а й правової гармонізації у сфері інтелектуальної власності, оскільки багато державних даних містять об'єкти авторського права або суміжних прав, що ускладнює їх вільне поширення.

Цифрова ідентифікація громадян є фундаментальною умовою функціонування електронного урядування, оскільки без надійного механізму автентифікації неможливе забезпечення юридичної сили електронних документів та транзакцій. Україна стала одним із лідерів у Європі з розгортання системи цифрової ідентифікації на базі мобільного додатку «Дія», який інтегрує функції електронного ідентифікатора, цифрового гаманця та сервісу надання державних послуг. Правову основу цієї системи становить Закон України «Про електронні документи та електронний документообіг», який визнав електронний цифровий підпис, згенерований за допомогою мобільного додатку, рівнозначним власноручному підпису для більшості адміністративних процедур.

Варто також зазначити, що дана система стикається з істотними правовими викликами, пов'язаними із сумісністю з європейським стандартом eIDAS (Regulation (EU) No 910/2014), який установлює єдині вимоги до електронної ідентифікації у країнах ЄС. Хоча Україна приєдналася до системи eIDAS у 2024 р., технічна та правова інтеграція залишається незавершеною, що ускладнює взаємне визнання електронних ідентифікаторів між Україною та країнами ЄС, особливо у сфері трансграничних послуг, таких як електронне голосування для українських громадян за кордоном або визнання цифрових дипломів освіти.

Окрім того, існують серйозні побоювання щодо захисту прав людини у контексті масової цифрової ідентифікації, зокрема ризики створення «цифрового профілю» громадянина, який консолідує дані з різних джерел (податкові, медичні, пенсійні, кримінальні реєстри),

що може призвести до порушення права на приватність та дискримінації на підставі алгоритмічного аналізу поведінки [9, с. 124–125]. Дані ризики особливо актуалізуються у контексті застосування штучного інтелекту у публічному управлінні, де алгоритми прийняття рішень можуть відтворювати існуючі соціальні упередження або створювати нові форми цифрової дискримінації.

Для України імплементація AI Act стане складним завданням, оскільки вимагатиме не лише створення нової нормативної бази, а й формування інституційного механізму нагляду за дотриманням вимог до високоризикових систем ШІ, якими є більшість додатків у сфері публічного управління – від систем оцінювання кредитоспроможності для соціальних виплат до алгоритмів прогнозування злочинності у правоохоронній діяльності. Особливо складним моментом є забезпечення «права на пояснення» (right to explanation), закріпленого у ст. 22 Регламенту GDPR, яке гарантує громадянам право отримувати зрозуміле пояснення рішень, прийнятих за допомогою автоматизованих систем. На практиці реалізація даного права ускладнюється технічною складністю сучасних алгоритмів машинного навчання, особливо нейронних мереж глибокого навчання, які функціонують як «чорні скриньки» з непрозорою логікою прийняття рішень. Це створює правовий парадокс: з одного боку, держава прагне підвищити ефективність управління за допомогою ШІ, з іншого – обов'язок забезпечувати прозорість та підзвітність алгоритмічних рішень може обмежувати можливості застосування найсучасніших технологій.

Захист прав людини в умовах діджиталізації публічної влади вимагає розвитку ефективних механізмів позасудового захисту, серед яких велике значення має інститут омбудсмена. Уповноважений Верховної Ради України з прав людини активно моніторить дотримання прав громадян у цифровому просторі. Так, у 2024 р. було ініційовано перевірку законності збору біометричних даних під час реєстрації на порталі «Дія» та аналіз впливу алгоритмів соціальних мереж на психічне здоров'я підлітків.

Однак повноваження омбудсмена у цифровій сфері обмежені відсутністю спеціалізованих експертних ресурсів для технічного аудиту алгоритмів та інформаційних систем, а також відсутністю прямих повноважень щодо накладення санкцій на державні органи за порушення цифрових прав. У європейському контексті більш розвиненим є механізм нагляду за дотриманням GDPR, де національні органи із захисту даних мають широкі повноваження щодо перевірки, накладення штрафів та припинення обробки даних [10, с. 71]. Для України створення аналогічного незалежного регулятора у сфері цифрових прав є необхідною умовою євроінтеграції, що вимагає конституційних змін для забезпечення його незалежності від виконавчої влади.

Міжнародне співробітництво у сфері цифрового права є ключовим чинником успішної діджиталізації публічної влади в умовах євроінтеграції. Україна активно взаємодіє з європейськими інституціями: Європейською комісією, Радою Європи, Організацією з безпеки та співробітництва в Європі у розробленні стандартів цифрового управління. Ключовим моментом є також адаптація цифрових реформ до умов воєнного стану, коли частина території України перебуває під тимчасовою окупацією, а інфраструктура піддається систематичним кібератакам. За даних умов діджиталізація публічної влади набуває стратегічного значення для збереження державності та забезпечення неперервності функціонування державних інституцій.

Висновки. Діджиталізація публічної влади в умовах євроінтеграції України є стратегічним інструментом трансформації державного управління, який одночасно створює нові можливості для підвищення ефективності адміністративних процедур та генерує комплексні правові виклики, пов'язані з адаптацією традиційних правових конструкцій до реалій цифрового середовища. Центральною дилемою сучасного етапу цифрової трансформації виступає напруженість між прагненням до максимального охоплення громадян цифровими послугами та необхідністю забезпечення конституційних прав на приватність, недискримінацію та ефективний захист від алгоритмічних рішень.

Імплементация європейського цифрового права (EU DigitalAcquis) вимагає від України не формального копіювання норм, а глибокої інституційної адаптації з урахуванням специфіки адміністративної культури та умов воєнного стану, що істотно ускладнює процес гармонізації. Ефективний захист цифрових прав громадян неможливий без створення спеціалізованого незалежного регулятора з широкими повноваженнями щодо технічного аудиту алгоритмів, накладення санкцій та забезпечення «права на пояснення», що вимагатиме конституційних змін для гарантованої інституційної автономії такого органу. Інтеграція до європейського цифрового

простору, зокрема через сумісність зі стандартом eIDAS та європейським простором даних, є не лише технічним, а й фундаментальним правовим завданням, яке визначатиме конкурентоспроможність української економіки та рівень захисту прав громадян у міжнародному вимірі.

У подальших наукових дослідженнях пропонується зосередити увагу на вивченні механізмів транспонування директив ЄС щодо електронного управління (Єдиної цифрової угоди, регламенту eIDAS 2.0), включаючи правові бар'єри імплементації, інституційну готовність державних органів та необхідність кодифікації цифрового адміністративного права.

Література

1. Європейська інтеграція та трансформація публічного врядування в Україні : матер. наук.-практ. конф., м. Львів, 19 квітня 2024 р. Львів : Львівська політехніка, 2024. 282 с. URL: <https://lpnu.ua/sites/default/files/2024/pages/27385/iadu-19042024-0905.pdf>
2. Розвиток публічного управління в контексті європейської інтеграції України : матер. наук.-практ. конф., м. Львів, 28 квітня 2023 р. Львів : Львівська політехніка, 2023. 222 с. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/72868e4a-6daf-4f89-89b8-1665ff3341cc/content>
3. Гнатівська А. Діджиталізація та інформатизація в адміністративно-територіальних одиницях: особливості та проблеми здійснення. *Юридичний вісник*. 2021. № 6. DOI: <https://doi.org/10.32837/yuv.v0i6.2272>
4. Баранов О. А. Цифрова трансформація як джерело реновації парадигми рекодифікації та оновлення законодавства: огляд проблем. *Право України*. 2022. № 8. С. 28–47. DOI: <https://doi.org/10.33498/loou-2022-08-028>
5. Діджиталізація та права людини : зб. тез Міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф., м. Хмельницький, 30 березня 2021 р. Хмельницький : Хмельницький університет управління та права ім. Л. Юзькова, 2021. 394 с. URL: <https://irlykhuml.univer.km.ua/server/api/core/bitstreams/0bb9b501-a866-4695-b115-146e384ac5f9/content>
6. Олефір І. В. Моделі побудови інформаційного суспільства. *Політикус*. 2017. Вип. 5. С. 35–38. URL: http://www.politicus.od.ua/5_2017/9.pdf
7. Ортіна Г. В., Рибальченко Н. П. Державне управління у формуванні відповідального суспільства в умовах розвитку діджиталізації. *Вісник національного університету цивільного захисту України*. 2021. № 1 (14). С. 125–131. DOI: <https://doi.org/10.52363/2414-5866-2021-1-15>
8. Манжосова О. В. Проблеми реалізації приватних прав в умовах глобальної цифровізації. *Наукові праці Національного університету «Одеська юридична академія»*. 2021. Т. XXVIII. С. 89–96. URL: <https://dspace.onua.edu.ua/server/api/core/bitstreams/f2766ec8-ce27-497c-9a8e-aa277e802bdb/content>
9. Dunleavy P., Margetts H., Bastow S., Tinkler J. *Digital Era Governance: IT Corporations, the State, and E-Government*. Oxford : Oxford University Press, 2006. 275 p. URL: <https://ideas.repec.org/b/oxp/obooks/9780199547005.html>
10. Нестерович В. Ф. Принципи відкритості та прозорості в діяльності органів державної влади як передумова утвердження демократії участі. *Філософські та методологічні проблеми права*. 2016. № 2. С. 67–77.

References

1. Yevropeiska integratsiia ta transformatsiia publicnoho vriaduvannia v Ukraini [European integration and transformation of public governance in Ukraine]: mater. nauk.-prakt. konf. (19 kvitnia 2024 r., m. Lviv) / uporiadn.: Bunyk, M. Z., Blishchuk, K. M., Fedorchak, O. V., Khudoba, O. V. Lviv : Natsionalnyi universytet "Lvivska politekhnikha", 282 p. Retrieved from <https://lpnu.ua/sites/default/files/2024/pages/27385/iadu-19042024-0905.pdf> [in Ukrainian].

2. Rozvytok publicznego upravlinnia v konteksti yevropeiskoi integratsii Ukrainy [Development of public administration in the context of European integration of Ukraine]: mater. nauk.-prakt. konf. (28 kvitnia 2023 r., m. Lviv). Lviv : Natsionalnyi universytet "Lvivska politekhnika", 222 p. Retrieved from <https://dspace.uzhnu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/72868e4a-6daf-4f89-89b8-1665ff3341cc/content> [in Ukrainian].

3. Hnatovska, A. (2021). Dyhitalizatsiia ta informatyzatsiia v administratyvno-terytorialnykh odynyttsiakh: osoblyvosti ta problemy zdiisnennia [Digitalization and informatization in administrative-territorial units: features and problems of implementation]. *Yurydychnyi visnyk – Legal Herald*, 6, 112–124. <https://doi.org/10.32837/yuv.v0i6.2272> [in Ukrainian].

4. Baranov, O. A. (2022). Tsyfrova transformatsiia iak dzherelo renovatsii paradyhmy rekodyfikatsii ta onovlennia zakonodavstva: ohliad problem [Digital transformation as a source of paradigm renovation of recodification and updating of legislation: overview of problems]. *Pravo Ukrainy – Law of Ukraine*, 8, 28–47. <https://doi.org/10.33498/louu-2022-08-028> [in Ukrainian].

5. Dyhitalizatsiia ta prava liudyny [Digitalization and human rights]: zb. tez Mizhnar. nauk.-prakt. internet-konf. (m. Khmelnytskyi, 30 bereznia 2021 r.) [Collection of abstracts of the International Scientific and Practical Internet Conference (Khmelnytskyi, March 30, 2021)]. Khmelnytskyi : Khmelnytskyi universytet upravlinnia ta prava imeni L. Yuzkova, 2021. 394 p. Retrieved from <https://irlykhuml.univer.km.ua/server/api/core/bitstreams/0bb9b501-a866-4695-b115-146e384ac5f9/content> [in Ukrainian].

6. Olefir, I. V. (2017). Modeli pobudovy informatsiinoho suspilstva [Models of building an information society]. *Politykus*, 5, 35–38. Retrieved from http://www.politicus.od.ua/5_2017/9.pdf [in Ukrainian].

7. Ortyna, H. V., & Rybalchenko, N. P. (2021). Derzhavne upravlinnia u formuvanni vidpovidalnoho suspilstva v umovakh rozvytku dyhitalizatsii [State management in the formation of a responsible society in the context of digitalization development]. *Visnyk Natsionalnoho universytetu tsyvilnoho zakhystu Ukrainy – Bulletin of the National University of Civil Protection of Ukraine*, 1 (14), 125–131. <https://doi.org/10.52363/2414-5866-2021-1-15> [in Ukrainian].

8. Manzosova, O. V. (2021). Problemy realizatsii pryvatnykh prav v umovakh hlobalnoi tsyfrovizatsii [Problems of implementation of private rights in the context of global digitalization]. *Naukovi pratsi Natsionalnoho universytetu "Odeska yurydychna akademiia" – Scientific Works of the National University "Odessa Law Academy"*, XXVIII, 89–96. Retrieved from <https://dspace.onua.edu.ua/server/api/core/bitstreams/f2766ec8-ce27-497c-9a8e-aa277e802bdb/content> [in Ukrainian].

9. Dunleavy, P., Margetts, H., Bastow, S., & Tinkler, J. (2006). *Digital Era Governance: IT Corporations, the State, and E-Government*. Oxford : Oxford University Press, 275 p. Retrieved from: <https://ideas.repec.org/b/oxp/obooks/9780199547005.html>

10. Nesterovych, V. F. (2016). Prynssy vidkrytosti ta prozorosti v diialnosti orhaniv derzhavnoi vlady yak peredumova utverdzhennia demokratii uchasti [Principles of openness and transparency in the activities of state authorities as a prerequisite for establishing participatory democracy]. *Filosofski ta metodolohichni problemy prava – Philosophical and Methodological Problems of Law*, 2, 67–77 [in Ukrainian].

Дата першого надходження статті до видання: 28.01.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 26.02.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 20.04.2026